

Nic. Haug AS
helge@nichaug.no
org nr 971702133

Saksb.: Oddlaug E Knutsen
e-post: fmnnoek@fylkesmannen.no
Tlf: 75531500
Vår ref: 2012/3121
Deres ref:
Vår dato: 16.8.2018
Deres dato:
Arkivkode: 461.3

Oversendelse av rapport fra tilsyn og pålegg om redegjørelse - Nic. Haug AS - Vestvågøy kommune – kontroll nummer 2018.059.I.fmno

Vi viser til varsel om tilsyn i epost datert 2.august 2018, og til gjennomført tilsyn 8. august 2018.

Vedtak

Med medhold i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 49 må Nic. Haug AS, Vestvågøy kommune, **innen 15. september 2018**, redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltak som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen vil det bli vurdert å ilegge tvangsmulkt. Hjemmel for et vedtak om tvangsmulkt vil være forurensningsloven § 73.

Det skal betales gebyr for tilsynet i henhold til forurensningsforskriften § 39-7. I dette tilfellet er det aktuelt å bruke sats 2, for tiden kr 10 300,-.

Under tilsynet ble det avdekket følgende avvik:

1. Virksomheten har ikke installert renseanlegg og utslippsledning i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kapittel 26.
2. Virksomheten mangler viktige elementer i HMS arbeidet mht. ytre miljø.
3. Virksomheten mangler rutiner for en systematisk vurdering av substitusjon av kjemikalier.
4. Virksomheten mangler rutiner for håndtering av farlig avfall.

BAKGRUNN

Fylkesmannen gjennomfører tilsyn på fiskeforedlingsanlegg for å undersøke om virksomhetene oppfyller kravene i kapittel 26 i forurensningsforskriften, forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) og annet aktuelt regelverk.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- *lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*
- *forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*
- *forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*
- *forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

GJENNOMFØRING

Kontrollen ble gjennomført med varsel og hadde en varighet på ca. 2 timer. Fra virksomheten deltok Helge Haug (daglig leder) og Edvard Haug. Fra Fylkesmannen deltok Oddlaug Knutsen (tilsynsleder) og Marit Torsvik.

Fylkesmannen orienterte først om bakgrunnen for tilsynet og praktiske forhold knyttet til gjennomføringen av tilsynet, før virksomheten orienterte om drift, produksjonsforhold med mer. Videre ble virksomheten bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til oppfølgingen av krav i forurensningsforskriften kapittel 26, internkontrollforskriften og annet aktuelt regelverk. Det ble også foretatt en befaring på anlegget. Til slutt ble det gitt en kort muntlig redegjørelse over registrerte funn, og informasjon om videre oppfølging av saken.

REGISTRERTE AVVIK OG ANMERKNINGER

Avvik 1

Virksomheten har ikke installert renseanlegg og utslippsledning i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kapittel 26.

Avvik fra forurensningsforskriften kapittel 26 forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter, §§ 26-3 og 26-4.

Kommentar:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder.

Virksomheten har ingen rensing av sitt prosessavløpsvann før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26 skal store virksomheter (forbruk \geq 1000 t råstoff/år) ha sil med spalteåpning \leq 1 mm og utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand. Dette oppfylles ikke av virksomheten, da de har utslippspunkt rett ved kaia og ingen rensing.

Foto: Fylkesmannen i Nordland. Viser urensset avløp ved Nic Haug AS.

Avvik 2

Virksomheten mangler viktige elementer i Helse, Miljø og Sikkerhetsarbeidet knyttet til ytre miljø:

- ***det er ikke utarbeidet en skriftlig risikovurdering av ytre miljø,***
- ***det mangler målsetting på miljø,***
- ***handlingsplaner for å ivareta myndighetskrav og iverksette tiltak,***
- ***avvikssystemet omhandler ikke ytre miljø.***

Avvik fra internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 4, 6 og 7

Kommentar:

Det fremgår av internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 6 og 7 at virksomheten skal gjøre en risikovurdering og følge opp denne. Virksomheten kunne ved tilsynet ikke legge frem dokumentasjon på at en slik risikovurdering er gjort. En risikovurdering må beskrive sannsynligheten for at en uønsket hendelse skal inntreffe og konsekvensene av hendelsen dersom den inntreffer.

Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav forventes å skje både gjennom granskning av enkelthendelser, for eksempel via et eget avvikssystem, og forebyggende, for eksempel via bruk av egne tilpassede sjekklister. Virksomhetens system for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av HMS-krav skal være skriftlig.

Avvik 3

Virksomheten mangler en skriftlig dokumentasjon på at det er gjort en systematisk vurdering av substitusjon av kjemikalier.

Avvik fra produktkontrollloven § 3a og forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeide i virksomheter § 5 2. ledd, punkt 7.

Kommentar:

Virksomheten kunne ikke vise til at det hadde vært skiftet ut vanlig brukte kjemikalier/produkter med mere miljøvennlige alternativer, og hadde heller ikke en skriftlig rutine på dette.

Avvik 4

Virksomheten mangler rutiner for håndtering av farlig avfall. Lagring, oppbevaring, forsendelse og dokumentasjon er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Avvik fra avfallsforskriften §§ 11-5, 11-8 og 11-12

Kommentar:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal treffes nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr (§ 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt på alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal det fylles ut et deklarasjonsskjema (§11-12).

Under tilsynet ble det avdekket følgende mangler ved håndteringen av farlig avfall:

Levering

Virksomheten oppgir å levere oljerester til Oljeservice i Ballstad. De er ikke godkjent mottaksanlegg for farlig avfall.

Alt farlig avfall er ikke levert årlig. Om spraybokser og annen kjemikalieemballasje: dersom emballasjen er av en slik type at det kan være rester av kjemikalier igjen, skal dette ikke blandes med ordinært avfall, og det skal leveres som farlig avfall. Spraybokser skal uansett leveres som farlig avfall.

Lagring

Virksomheten kan ikke vise til hvor farlig avfall oppbevares. Det er ikke gjort kartlegging (jf HMS avvik) som gir oversikt på hvilke typer avfall anlegget i praksis håndterer.

Farlig avfall skal oppbevares forsvarlig. I praksis innebærer dette krav til fast dekke, eller at det er lagt til rette på annen måte, for å oppdage og samle opp lekkasjer og søl. Beholdere/lagerområde skal også være merket med hvilken type avfall det dreier seg om. Dette for å hindre at ulike typer farlig avfall blandes sammen. Området der det lagres farlig avfall skal være sikret mot adgang for uvedkommende. Dersom avfallet ikke er lagret på et avstengt bedriftsområde må det være sikret/innelåst på annen måte.

Deklarering

Fra Lofoten Avfallsselskap har vi fått oppgitt følgende om manglende levering av farlig avfall fra virksomheten: «Vedr. Nic Haug så fikk jeg svar med en gang. Min kollega sier at avfallet er deklarerert på 300367806 og 300369588 (vedlagt). Begge er registrert på Nic Haug, org nr 971702133, men ble ifølge min kollega opprettet av en av våre ansatte, og at dette ble gjort

for å hjelpe firma i gang i forbindelse med overgangen til den elektroniske løsningen. Når er de aller fleste kjent med avfallsdeklarerings.no, og klarer dette selv. Men det finnes visstnok noen få som synes dette er vanskelig og der LAS og kunden gjør registreringer i fellesskap».

Avfallet dette dreide seg om var 2 leveranser i september 2017 av maling, lim og lakk i alt 140 kg. Det ser ut til at noe av det farlige avfallet blir deklarerert ved henting/levering til avfallsselskap, men det er også slik i organisasjonen at ansatte leverer mindre mengder farlig avfall til ikke-godkjente avfallsmottak uten at dette deklarerer.

Anmerkning

Virksomheten har ikke en avfallsplan for håndtering av avfall som leveres fra båtene som anløper kaianlegget til Nic. Haug AS

Avfallsplan

Dere oppgir at båtene som bruker deres kai setter avfall på kaia.

Vi minner om plikten virksomheten har som havneansvarlig til å utarbeide en avfallsplan. Planen skal beskrive hvordan dere håndterer avfall som båtneierne leverer (kapittel 20 i forurensningsforskriften). Informasjon kan dere blant annet finne her:

<https://www.fylkesmannen.no/Nordland/Miljo-og-klima/Avfall-og-gjenvinning/Nordland-henger-etter-i-tilbudet-om-mottak-av-avfall-fra-skip/>

FYLKESMANNENS VURDERING – ALVORLIG AVVIK

Virksomheten søkte i brev datert 22. november 2011 om midlertidig dispensasjon fra forurensningsforskriften kapittel 26 fram til oktober 2012. Søknaden gjaldt utsettelse av etablering av renseanlegg og utslippsledning. Begrunnelsen var at virksomheten skulle føre opp nytt anlegg for mottak av hvitfisk i tilknytning til eksisterende mottaks- og produksjonsanlegg, og derfor trengte mer tid til å vurdere plassering av renseanlegg med ensileringstank og utslippsledning for å slippe å etablere to separate anlegg.

Under tilsynet 25. april 2013 observerte Fylkesmannen at det nye mottaksanlegget var ferdig og i drift, men uten rensing og avløp iht. regelverket.

Virksomheten sendte da inn redegjørelse, det det ble oppgitt at avvik om manglende renseanlegg og avløp var planlagt gjennomført innen 2015. Det ble ikke gitt tilbakemelding på dette fra Fylkesmannen, og virksomheten lot dette arbeidet stå i bero. Fylkesmannen er av den formening at dette er trenering av miljøarbeidet der pliktene er klart beskrevet i forskriften. Vi anser dette som et alvorlig avvik og vil følge opp med tilsyn etter kort tid for å etterse at arbeidet blir gjort.

Vi anser avvik om manglende renseanlegg og avløp, samt gjentatt avvik på HMS og håndtering av avfall - som alvorlige avvik og varsler allerede nå at vi planlegger å gjøre tilsyn for å følge opp saken.

GEBYR

Vi viser til informasjon på tilsynet om at det vil bli krevd gebyr for tilsynet. Det fremgår av forurensningsforskriften kapittel 39 at gebyr skal innkreves til statskassen for Fylkesmannens kontrollvirksomhet. Gebyrets størrelse er avhengig av hvor ressurskrevende kontrollen er. I dette tilfellet er det aktuelt å bruke § 39-7 sats 3, for tiden kr 10 300,-. Fylkesmannen oversender opplysninger om kontrollen til Miljødirektoratet som vil stå for innkreving av gebyret.

KLAGEADGANG

Vedtak med pålegg om redegjørelse kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Marit Torsvik
Senioring.

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Mattilsynet v/Vanja Jakobsen vanja.jakobsen@mattilsynet.no
Vestvågøy kommune postmottak@vestvagoy.kommune.no